

PARTICIPATIVNA RADIONICA LOKALNIH DIONIKA U PROCESU IZRADE LRS LAG-A ŠKOJI 2023-2027 – RURALNA INFRASTRUKTURA I POVEZANE USLUGE-

Grad Hvar, 17. svibnja 2022.

Predavač: Antonio Morić Španić, *mag. geogr.*

Ovaj projekt sufinanciran je sredstvima Europske Unije iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, Podmjera 19.1. „Pripremna pomoć“ u okviru Mjere 19 „LEADER – CLLD“ – LAG „Škoji“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., Udio sufinanciranja 90% EU, 10% RH
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja

SADRŽAJ RADIONICE

- I. DOPRINOS UNAPRJEĐENJU STANJA RURALNE INFRASTRUKTURE I USLUGA PUTEM PROVEDBE LRS LAG-A ŠKOJI 2014.-2020.
- II. CILJEVI STRATEŠKOG PLANA ZPP RH 2023-2027
- III. SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI
- IV. IDENTIFICIRANJE MOGUĆIH INTERVENCIJA U RURALNOJ INFRASTRUKTURI ZA RAZDOBLJE 2023-2027

DOPRINOS UNAPRJEĐENJU STANJA RURALNE INFRASTRUKTURE PUTEM PROVEDBE LRS LAG-A ŠKOJI 2014.-2020. – PROVEDBA PODMJERE 19.2

- Strateški cilj 2. LRS

Razvoj kvalitete života i implementacije CLLD pristupa razvoju ruralnih područja

- Mjera 2.1 LRS

Potpoma razvoju opće društvene infrastrukture lokalne zajednice

- Tip operacije 2.1.1

Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo

TO ekvivalentan TO 7.4.1 PRR-a RH 2014-2020

FINANCIJSKA ALOKACIJA I OČEKIVANI POKAZATELJI OSTVARENJA ZA TO 2.1.1.

- 493 950,00 EUR-a iz podmjere 19.2 (58,8 %) za razdoblje 2014-2020
- 264 930,86 EUR-a iz podmjere 19.2 (59,11 %) za prijelazno razdoblje 2021-2022
- UKUPNO 758 880,86 EUR-a za razdoblje 2014-2022 (59,11 % iz podmjere 19.2)

- Ciljna vrijednost sufinanciranih projekata: 16
- Postotak ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšanih usluga/infrastruktura: 100%

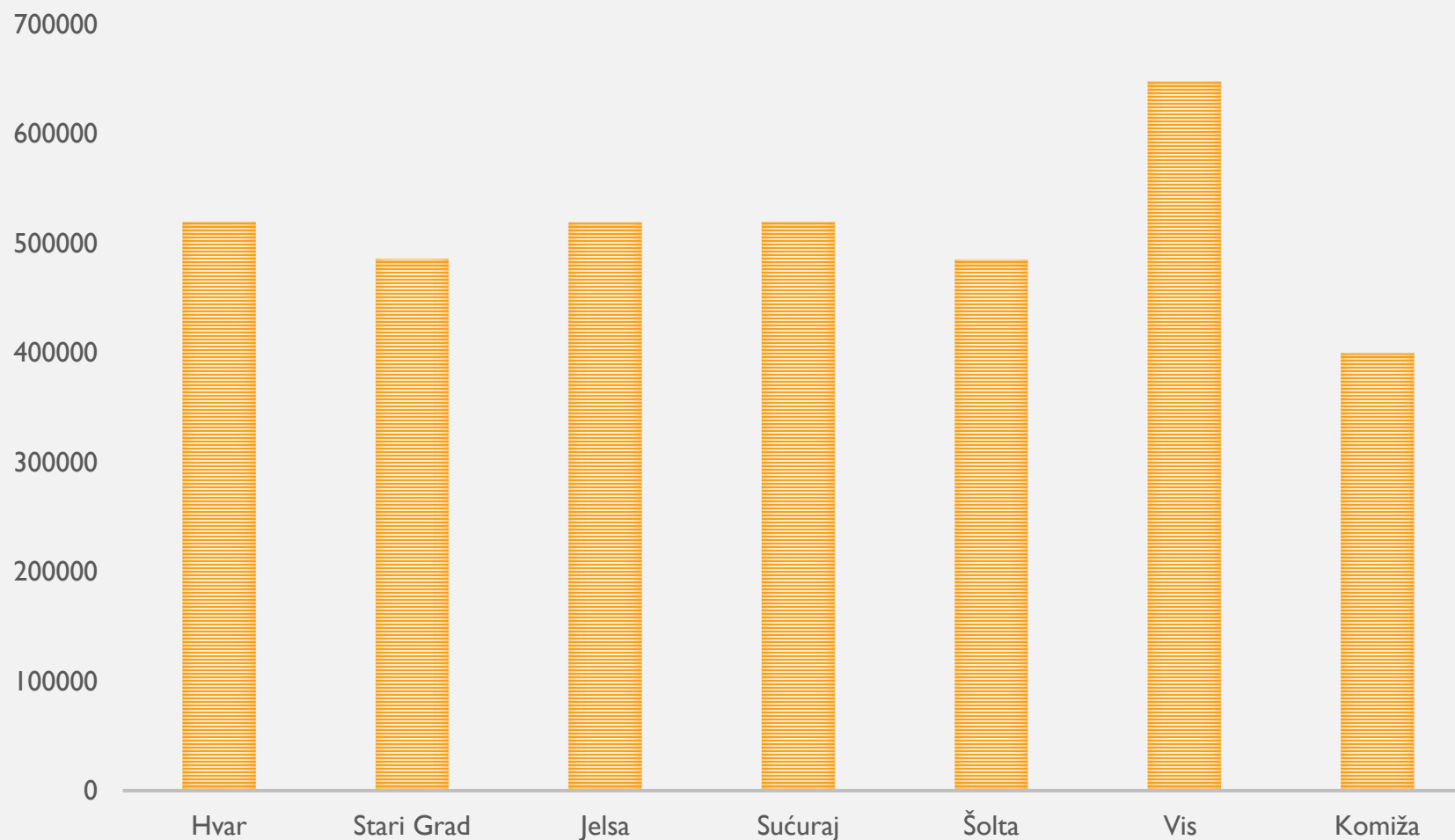
PROVEDBA TO 2.1.1. LRS LAG-A ŠKOJI U RAZDOBLJU 2014-2022

- Broj raspisanih natječaja: **2**
- Broj projektnih prijedloga odobrenih od strane UO LAG-a Škoji: **9**
- Broj projektnih prijedloga odobrenih od strane APPRRR-a: **9**
- Broj realiziranih projekata (do početka svibnja 2022): **2**
- Ukupno isplaćena sredstva korisnicima (do početka svibnja 2022): **986 517,88 HRK**

PROVEDBA TO 2.1.1. LRS LAG-A ŠKOJI U
RAZDOBLJU 2014-2022
DISTRIBUCIJA SREDSTAVA PO JLS

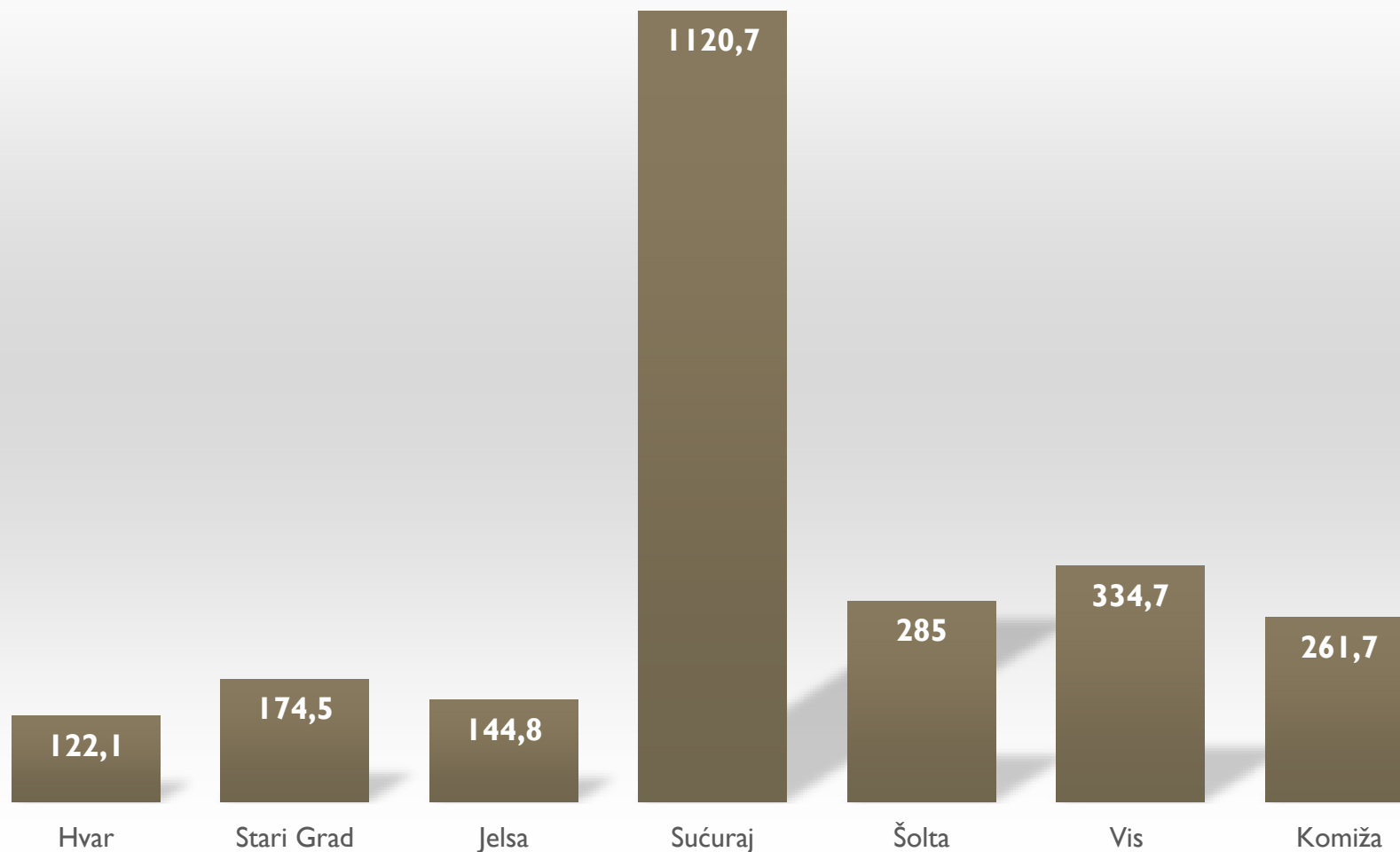
ODOBRENA SREDSTVA (HRK)

■ Odobrena sredstva (HRK)

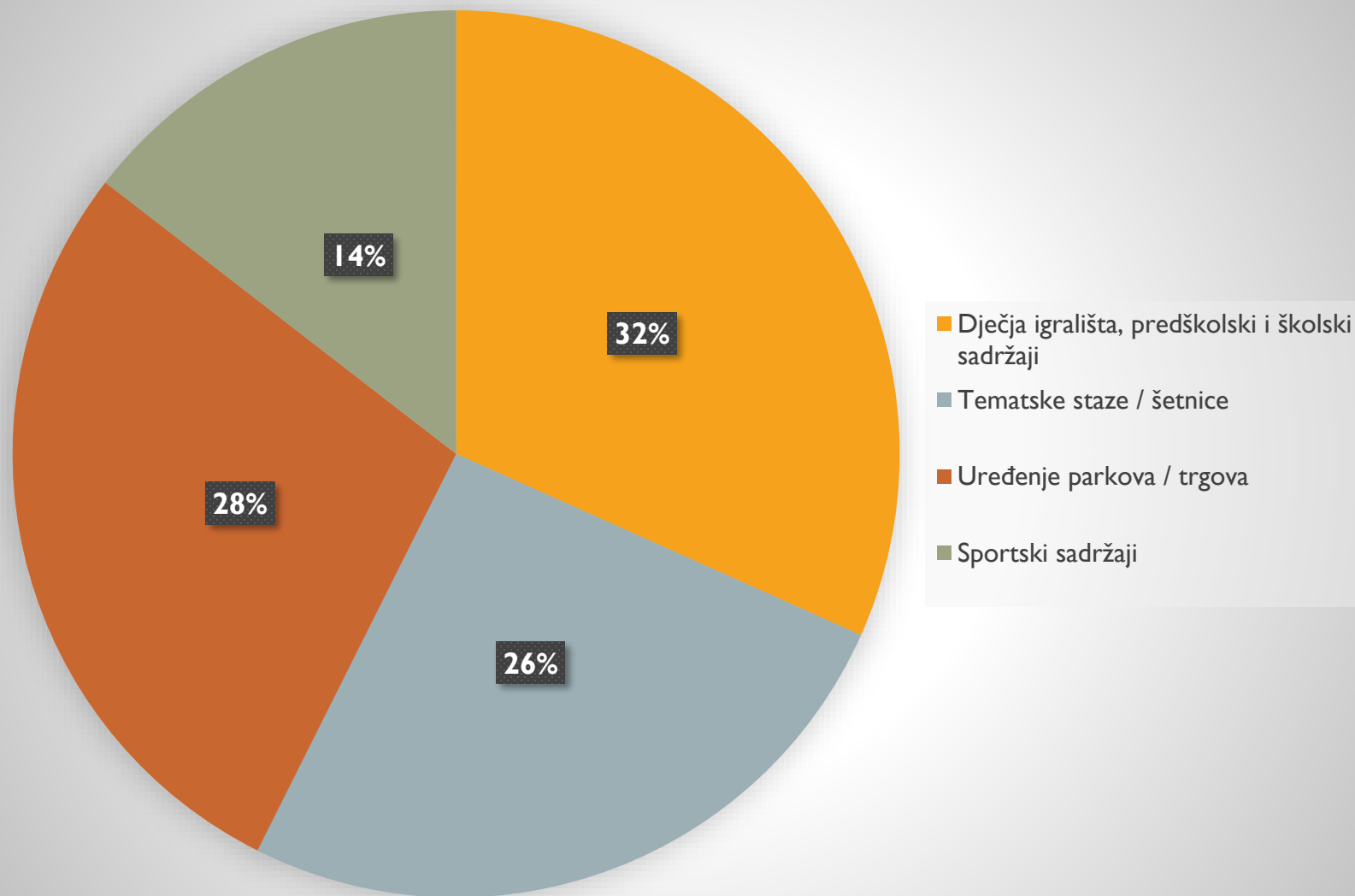

PROVEDBA TO 2.1.1. LRS LAG-A ŠKOJI U
RAZDOBLJU 2014-2022
DISTRIBUCIJA SREDSTAVA PO BR. ST. JLS

Odobrena sredstva (HRK)

PROVEDBA TO 2.1.1. LRS LAG-A ŠKOJI U RAZDOBLJU 2014-2022 STRUKTURA ULAGANJA PO PODRUČJIMA

ODOBRENI PROJEKTI KROZ LAG NATJEČAJE ZA TO 2.1.1.

1. OPĆINA SUĆURAJ - Uređenje prostora ispred Osnovne škole – Sućuraj
2. GRAD VIS - Trg „Pod palme“ (Trg Eugena Kvaternika) Kut, Vis
3. GRAD HVAR - Sportsko-društveni centar „Tenis“ – uređenje pomoćnih prostorija
4. OPĆINA ŠOLTA - Projekt krajobraznog uređenja parka „Đardin“ u Grohotama
5. GRAD STARI GRAD - Uređenje dječjeg igrališta u Dolu
6. OPĆINA JELSA - Šetnica na zapadnom dijelu obalnog pojasa u Jelsi, Općina Jelsa,
7. GRAD KOMIŽA - Tematski put Geostaza „Put Polja“
8. GRAD STARI GRAD - Adaptacija prostora za pripremu hrane Dječjeg vrtića „Sardelice“
9. GRAD VIS - Poboljšanje usluga u DV „Vis“

STANJE PROVEDBE ODABRANIH PROJEKATA

- dva projekta završena i korisnicima isplaćena sredstva: Općina Sućuraj i Općina Šolta
- dva projekta završena, dobiven konačna odluka APPRRR-a o dodjeli sredstva, korisnicima nisu isplaćena sredstva: Općina Jelsa i Grad Stari Grad
- ostali projekti u fazi podnošenja drugog dijela zahtjeva za potporu nakon provedenog postupka nabave

Završena ulaganja (7-ice) Šolta i Sućuraj

REZULTATI PROVEDBE TO 2.1.1. – ODGOVOR NA RAZVOJNE POTREBE IZ LRS 2014-2020

- jačanje prepoznatljivosti turističke ponude, ulaganjem u javnu turističku infrastrukturu i sadržaje
- podizanje kvalitete života i rada na LAG području, ulaganjem u obnovu i opremanje odgojno-obrazovne, sportsko-rekreativne infrastrukture i sadržaja, uključivo i javnih površina

GRAD HVAR
Sportsko-društveni
centar „Tenis“ –
uređenje pomoćnih
prostorija

POSTOJEĆE STANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE LAG-A ŠKOJI

- **prometna infrastruktura** - 116 km državnih (D111, D112, D116 i D117), 58,7 km županijskih, 72,93 km lokalnih te ostale nerazvrstane ceste u nadležnosti JLS-ova
- **zračna infrastruktura** - 3 heliodroma, po jedan na otocima Hvaru, Visu i Šolti
- **pomorska infrastruktura** - 9 luka otvorenih za javni promet od interesa za županiju te 4 luke od lokalnog značaja
- četiri luke nautičkog turizma / marine na području LAG-a Škoji
- pokrivenost područja LAG-a elektroničko-komunikacijskom infrastrukturom - 76,99 % (bakrena parica) te samo 0,35 % (svjetlo vodi)
- **trenutna duljina vodovodne mreže** na području Hvara je 150 km, duljina na području Visa je 70 km, dok je ukupna duljina cjevovodne mreže na otoku Šolti 50 km
- većina **električne energije** na području LAG-a dolazi s kopna, odnosno preko podmorskih kablova - > dio el. energije na otoku Visu se proizvodi u sunčanoj elektrani Griževa Glavica, dok su PP SDŽ predviđeni prostori za gradnju sunčanih elektrana u Hvaru, Jelsi (Gdinj), Sućurju (Bogomolje)
- najvažnije energetske građevine na području LAG-a su: TS 110/35 kV Stari Grad, TS 110/20 kV Vis, KS 110 kV Travna (o. Hvar), KS 110 kV Medvedbad (o. Hvar).
- **miješani komunalni otpad** se na otocima u sklopu LAG-a trenutačno odlaže na lokacijama Wellington (otok Vis), Stanišće (otok Hvar) i Borovik (otok Šolta). PP SDŽ predviđa lokacije za pretovarne stranice, i to: PS Hvar-Stari Grad, Tusto brdo, PS Šolta-Grohote i PS Vis-Vis, Wellington.

POSTOJEĆE STANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE LAG-A ŠKOJI

- **kulturna infrastruktura** – 4 muzeja (Muzej Općine Jelsa, Muzej Staroga Grada, Muzej hvarske baštine i Arheološki muzej Vis) te nekolicina javnih i privatnih zbirki
- 14 društveno/kulturnih domova, 3 kazališta, 6 kino dvorana i 6 knjižnica
- **zdravstvena skrb** - 7 ordinacija opće/obiteljske medicine (u svim JLS-ovima)
- 1 pedijatrijska ordinacija (Grad Hvar), 4 stomatološke ordinacije i 6 patronažnih sestara
- **obrazovna infrastruktura** - 6 objekata za predškolski odgoj u svakoj od jedinica lokalne samouprave LAG-a Škoji, izuzev u općini Sućuraj
- 7 osnovnih škola i 6 područnih škola te 3 srednje škole
- **infrastruktura i organizacija socijalne skrbi** - 2 doma za starije i nemoćne osobe (u Visu i u Starom Gradu, a u općini Šolta u postupku je izrada dokumentacije za izgradnju doma)
- kapaciteti navedenih domova su nedostatni, a također je prisutan problem nedostatka stručne medicinske službe u domovima
- **sportska infrastruktura** - 5 zatvorenih i 8 sportskih objekata na otvorenom, koje djelomično zadovoljavaju lokalne potrebe sportskih udruga i društava na otocima, a čije se djelovanje i aktivnosti uglavnom financiraju iz proračuna lokalnih JLS-ova

CILJEVI STRATEŠKOG PLANA ZPP RH 2023-2027

Programski strateški dokument i temelj za korištenje sredstava europskih poljoprivrednih fondova (EFJP i EPFRR) i primjenu alata i instrumenata ZPP-a

Ukupno dostupno **3,42 mlrd €**

Opći ciljevi ZPP za razdoblje 2023. – 2027.:

- I. poticanje pametnog, konkurentnog, otpornog i diversificiranog sektora poljoprivrede kojim se osigurava dugoročna sigurnost opskrbe hranom
- II. podupiranje i jačanje zaštite okoliša, uključujući bioraznolikost, i djelovanja u području klime te doprinos postizanju ciljevima Unije u području okoliša i klime, uključujući njezine obveze u okviru Pariškog sporazuma
- III. jačanje socioekonomske strukture ruralnih područja

Horizontalni cilj: poticanje i razmjena znanja; inovacije i digitalizacija poljoprivrede i ruralnih područja te promicanje njihove upotrebe

SPECIFIČNI CILJEVI ZPP RH 2023-2027

1. potpora održivom dohotku poljoprivrednih gospodarstava i otpornosti poljoprivrednog sektora u cijeloj Uniji kako bi se poboljšala dugoročna sigurnost opskrbe hranom i poljoprivredna raznolikost te osigurala gospodarska održivost poljoprivredne proizvodnje u Uniji;
2. jačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kratkoročno i dugoročno, uključujući veću usmjerenost na **istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju**;
3. poboljšanje položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu;
4. doprinos **ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi** tim promjenama, uključujući **smanjenjem emisija stakleničkih plinova** i poboljšanjem sekvestracije ugljika, te **promicanje održive energije**;
5. poticanje održivog razvoja i **djelotvornog upravljanja prirodnim resursima**, kao što su voda, tlo i zrak, uključujući smanjenjem ovisnosti o kemikalijama;

SPECIFIČNI CILJEVI ZPP RH 2023-2027

- 6. doprinos **zaustavljanju procesa gubitka bioraznolikosti** i pokretanju procesa oporavka bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te **očuvanje staništa i krajobraza**;
- 7. privlačenje i **podupiranje mladih poljoprivrednika** i novih poljoprivrednika te olakšavanje održivog poslovnog razvoja u ruralnim područjima;
- 8. **promicanje zapošljavanja, rasta**, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući **kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo**;
- 9. poboljšanje odgovora poljoprivrede Unije na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući visokokvalitetnu, sigurnu i hranjivu hranu proizvedenu na održiv
- 10. međusektorski (horizontalni): modernizacija poljoprivrede i ruralnih područja poticanjem i **razmjenom znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima** te promicanjem njihove upotrebe među poljoprivrednicima putem poboljšanog pristupa istraživanjima, inovacijama, razmjeni znanja i osposobljavanju

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2014 -2020. **SNAGE**

- SNAGE
- visoka pokrivenost vodoopskrbom svih naselja JLS
- kulturno-povijesna baština, prirodna baština te krajobrazna i geomorfološka raznolikost povoljna za razvoj poljoprivrede i turizma
- valorizirane/zaštićene kulturno- povijesne znamenitosti i arheološki lokaliteti, sakralne i tradicijske arhitektonske baštine
- razvoj turističke ponude s dodatnim sadržajima u ruralnom turizmu
- veleučilište na Visu

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2023. -2027. **SNAGE**

- SNAGE

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2014 -2020.

SLABOSTI

- SLABOSTI
 - starenje stanovništva
 - nije uspostavljen sustav gospodarenja otpadom na županijskoj razini
 - neizgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
 - potrebna rekonstrukcija i uređenje lokalnih prometnica i prometne infrastrukture
 - nedovoljno odgojno-obrazovnih institucija za predškolski odgoj (vrtići, igraonice)
 - društvena i sportska infrastruktura zahtjeva obnovu i opremanje
 - nedovoljno iskorištene mogućnosti OIE/EE
 - nedovoljno izgrađena sportska infrastruktura
 - nedovoljno izgrađenih TIC-a
 - nedovoljno izgrađena javna turistička infrastruktura
 - nedovoljna pokrivenost širokopojasnim internetom

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2023. -2027.

SLABOSTI

- SLABOSTI

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2014 -2020.

PRILIKE

- PRILIKE
 - izvori sufinanciranja za unaprjeđenje prometne i komunalne infrastrukture
 - izvori sufinanciranja za izgradnja odgojno-obrazovnih institucija za predškolski odgoj i obrazovanje
 - izgradnja i opremanje društvene infrastrukture – posebno IKT sustavima koji omogućuju video veze i komunikacije, s naglaskom na cjeloživotno učenje (jačanje učinkovitosti ljudskih resursa)
 - izvori sufinanciranja za ulaganja u pješačke, biciklističke i tematske staze, izgradnju domova i ulaganja u pružanje usluga za starije i nemoćne osobe
 - rast interesa turističkih emitivnih tržišta za zaštićena područja posebno područja mreže NATURA 2000, kulturno-povijesne baštine i općenito selektivnih oblika turizma i smještaja u tradicijskim objektima i na ruralnim područjima (Strategija razvoja turizma RH, razvoj zelenog turizma)

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2023. -2027.

PRILIKE

- PRILIKE

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2014 -2020.

PRIJETNJE

- PRIJETNJE
 - visoka financijska ulaganja u prometnu i komunalnu infrastrukturu
 - nedovoljno brzo pokretanje procesa razvoja ruralnih sredina – sporost nadležne administracije s javnopravnim ovlastima
 - provedbeni regulatorni okvir provedbe ESI fondova (OP-i) s naglaskom na PRR, posebno Mjere 19 ne omogućuje adekvatno rješavanje definiranih problema na području LAG-a
 - neriješeni imovinsko-pravni odnosi i zemljišne knjige
 - nedostatak odgovarajućih obrazovnih institucija
 - česte promjene zakonske regulative
 - smanjenje financijskih potpora centralne države
 - depopulacija i starenje stanovništva u ruralnim područjima, odlazak mladog i obrazovanog stanovništva u cijeloj regiji

SWOT ANALIZA RURALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU LAG-A ŠKOJI – 2023. -2027. **PRIJETNJE**

- PRIJETNJE

IDENTIFICIRANJE MOGUĆIH INTERVENCIJA RURALNE INFRASTRUKTURE ZA RAZDOBLJE 2023-2027 (BUDUĆI LAG NATJEČAJI)

PRIHVATLJIVA ULAGANJA:

- ❖ građenje/rekonstrukcija i/ili opremanje građevina za:
 - **kulturno-društvenu namjenu** (društveni dom/kulturni centar, vatrogasni dom, knjižnica, muzej i sl.)
 - **obrazovno-odgojnu namjenu** (dječji vrtić, škola, starački domovi, ustanove za djecu za posebne potrebe, ustanove za nezbrinutu djecu i sl.)
 - **sportsko-rekreativnu** (sportska građevina, sportska borilišta, zip-line, biciklistička staza i sl.)
 - **javno prometnu namjenu** (nerazvrstane ceste, pothodnici, javne stube, parkirališta, prolazi i sl.)
 - **rekreacijsku namjenu** (planinarski domovi, izletišta, park, trg, tematski put, dječje igralište, fitnes park i sl.)
 - **turističku namjenu** (informativni centri i sl.)
 - **šumarsku namjenu** (šumarska prometna infrastruktura i sl.)
 - **komunalnu namjenu** (javni vodovodi, gusirne, desalinizatori, lokve, kanalizacija, odlagališta otpada i sl.)
 - **zdravstvene ustanove** (ambulanta, domovi zdravlja i sl.)
 - **javnu administraciju** (zgrade gradova i općina, mjesnih odbora i sl.)
- ❖ sustav za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastite potrebe, s pripadajućom opremom i infrastrukturom u sklopu građevina

VRIJEDNOST PROJEKATA I INTENZITET POTPORE

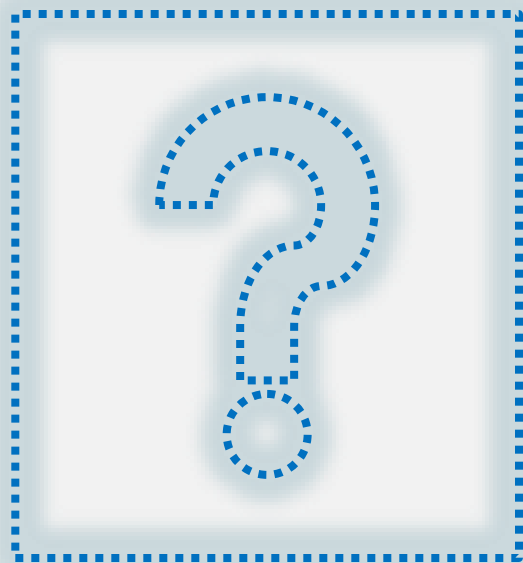
- sukladno Uredbi (EU) br. 2021/2115, čl. 73., st. 4., podst. c., ii. → Maksimalne stope osnovne potpore od 65% mogu se povećati na 100% za ulaganja u temeljne usluge u ruralnim područjima
- najviša ukupna vrijednost projekta je do 300.000,00 eura (bez PDV-a)
- najviši iznos potpore po projektu je do 200.000,00 eura

UVJETI PRIHVATLJIVOSTI

- u slučaju građenja i/ili opremanja mora biti dokazan pravni interes na način da **korisnik mora biti vlasnik građevine/zemljišta** koje je predmet ulaganja/na kojem se obavlja ulaganje ili **mora imati odgovarajući dokument sklopljen na rok od najmanje 10 godina** računajući od datuma podnošenja prijave na LAG natječaj te **mora biti upisan u zemljišne knjige** (ugovor o pravu građenja, ugovor o najmu, ugovor o zakupu, ugovor o služnosti, ugovor o upravljanju)
- **građevina** koja je predmet rekonstrukcije i/ili opremanja **mora biti postojeća (legalna)** u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja
- imati **izrađenu dokumentaciju** u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja, ako je primjenjivo
- **nema značajan negativan utjecaj na okoliš** i/ili ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, odnosno ako je to propisano od strane nadležnog tijela poduzete su korektivne mjere, ako je primjenjivo
- aktivnosti vezane uz projekt/ulaganje **ne smiju započeti prije podnošenja zahtjeva za potporu** (uključujući sklapanje ugovora s izvođačima/dobavljačima ili izvršenje narudžbe radova/robe od njih za prijavljena ulaganja), **osim pripremnih aktivnosti** (opći troškovi, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati investicija, ishođenje građevinske i drugih dozvola i s njima povezane aktivnosti do trenutka prijave početka građenja)
- biti **namijenjeni javnoj upotrebi/korištenju** i moraju biti javno dostupni različitim pojedincima i interesnim skupinama
- **ne smije ostvarivati neto prihod** u skladu s člankom 61. Uredbe (EU) br. 1303/2013
- imati suglasnost predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave na čijem području se provodi projekt

LAG ŠKOJI – ULAGANJA U RURALNU INFRASTRUKTURU

Identifikacija **ulaganja koja bi** imala korist ne samo za pojedinu općinu / grad, već koja bi **doprinijela koheziji i prepoznatljivosti cijelog područja LAG-a**

HVALA NA PAŽNJI!

KONTAKT: info@lag-skoji.hr, amoricspanic@gmail.com